Картопляна міль – небезпечний карантинний шкідник пасльонових культур

Держпродспоживслужба попереджає про небезпеку поширення **картопляної молі (Phthorimaea operculella Zeller)** – шкідника, який завдає значної шкоди посівам і врожаю картоплі, томатів, баклажанів та інших культур родини пасльонових.

Картопляна міль походить із Південної Америки, але нині поширена у багатьох країнах світу. В Україні вона виявлена переважно в південних та східних областях, проте існує високий ризик її подальшого поширення.

Біологічна характеристика

- Метелик дрібний, з вузькими сіро-бурими крилами, розмах крил – 10–12 мм.
- Яйця відкладає на нижньому боці листків, стеблах або бульбах картоплі, а також на плодах та листі інших пасльонових.
- Гусениці білуваті або рожевуваті, завдовжки до 12 мм.
- Розвиток відбувається як у полі, так і у сховищах.
- За рік у теплих регіонах можливий розвиток **4–5 поколінь**.

Шкідливість

Гусінь живиться всередині листків, стебел і бульб, утворюючи ходи, заповнені екскрементами. Це призводить до:

- зниження врожайності;
- псування бульб під час зберігання;
- поширення гнилей та втрати товарної якості продукції.

Картопляна міль небезпечна тим, що продовжує розмножуватися і в картоплесховищах, тому втрати врожаю можуть досягати **80%** за відсутності заходів контролю.

Ознаки ураження

- Звивисті міни в листках і стеблах.
- Отвори на поверхні бульб та внутрішні ходи.
- Наявність темних грудочок екскрементів у ходах.
- Дрібні метелики, що злітають при доторканні до рослин або тари з бульбами.

Заходи боротьби

1. **У полі**

- Використання здорового насіннєвого матеріалу.

- Дотримання сівозміни, розміщення ділянок картоплі подалі від посівів інших пасльонових культур.
- Знищення рослинних решток після збирання врожаю.
- Глибока зяблева оранка для знищення зимуючих стадій шкідника.
- Обробка дозволеними інсектицидами в період масового льоту метеликів та відродження гусені – із дотриманням регламентів застосування засобів захисту рослин.

2. **Під час зберігання**

- Закладання лише здорових, неушкоджених бульб.
- Зберігання за температури не вище +5 °C.
- Регулярний контроль стану картоплі та видалення пошкоджених бульб.

Рекомендації населенню

Держпродспоживслужба закликає громадян та фермерів:

- уважно перевіряти насіннєвий матеріал перед висаджуванням;
- у разі виявлення ознак пошкодження картоплі чи інших пасльонових культур негайно повідомляти територіальні органи Держпродспоживслужби;
- не вивозити насіннєву картоплю з карантинних зон.

Пам’ятайте: картопляна міль – небезпечний карантинний організм, який може призвести до значних економічних втрат. Лише своєчасне виявлення та злагоджені дії допоможуть запобігти її поширенню в Україні.

Спільно з європейським проєктом EU4SaferFood створили інформаційні матеріали щодо ознак пошкодження, заходів боротьби та шляхів поширення картопляної молі.

Карантинні організми
Поширення на території України

дізнатися більше

КАРТОПЛЯНА **МІЛЬ**

Phthorimaea operculella Zell

Небезпечний шкідник

найбільше пошкоджує
картоплю,
як у полі, так і у сховищах

також може оселятися на
томатах, перці, баклажанах, тютюні
та ін. пасльонових *(у т.ч. дикорослих)*

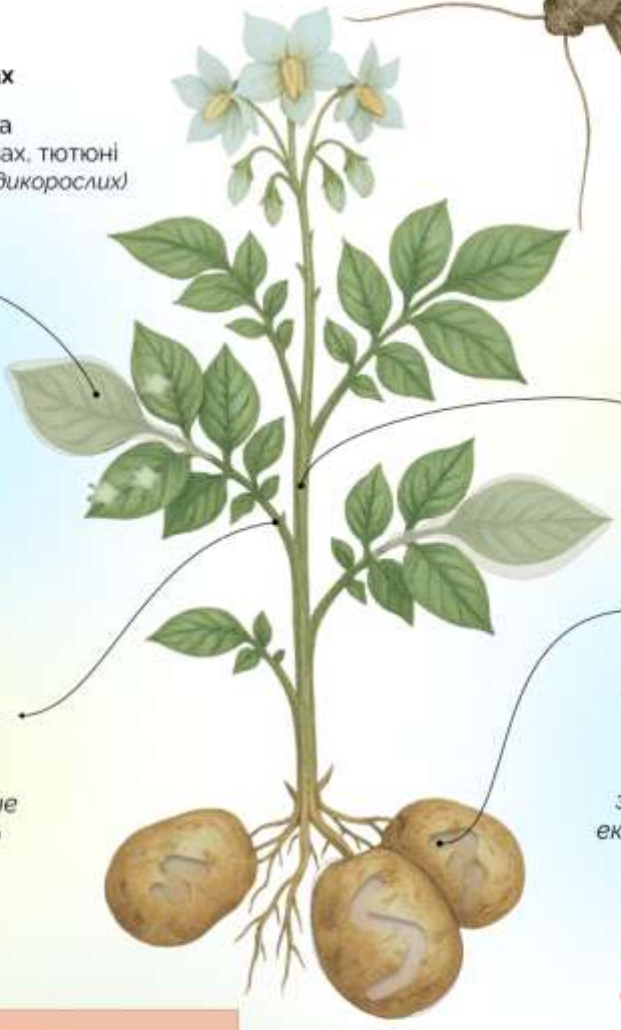

листя

обплітають
павутиною

утворюють
міни

стебла

бульби

утворюють
ходи

забиваючи їх
екскрементами

черешки

листок гине
повністю

У разі виявлення
будь-яких карантинних організмів
звернітьсь до територіального підрозділу
Держпродспоживслужби у вашій області

після пошкодження
бульби стають
непридатними
до вживання та посіву

Фінансується Європейським Союзом

EU4SaferFood

ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБА

Публікацію підготовлено за фінансової підтримки Європейського Союзу. Її зміст є виключною відповідальністю Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу

Карантинні організми
Поширення на території України

дізнатися більше

КАРТОПЛЯНА МІЛЬ

Phthorimaea operculella Zell

Небезпечний шкідник

найбільше пошкоджує **картоплю, як у полі, так і у сховищах**

також може оселятися на томатах, перці, баклажанах, тютюні та ін. пасльонових *(у т.ч. дикорослих)*

ЦИКЛ ЖИТТЯ

у полі - 4-5 поколінь
у сховищах - 1-2 покоління

МЕТЕЛИК
квітень-жовтень

7-12 днів

відкладають яйця:
- на листках
- на черешках
- на стеблах
- на неприкритих бульбах
- у ґрунті

ЯЙЦЯ

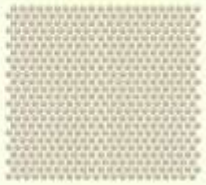

1♀ ≈ 100-300 яєць

3-10 днів

ГУСЕНИЦЯ

молоді

1,2 мм

дорослі

8-10 мм

тіло
- голе
- *поздовжня смуга посередині*

колір
від жовто-рожевого до сіро-зеленого

10-14 днів

ЛЯЛЕЧКА

колір кокона
сріблясто-сірий

5,5-6,5 мм

заляльковуються:
- під сміттям
- на мішках
- у щілинах підлоги

У разі виявлення будь-яких карантинних організмів
зверніться до територіального підрозділу Держпродспоживслужби у вашій області

Фінансується Європейським Союзом

EU4SaferFood

ДЕРЖПРОДСПОЖИВСЛУЖБА

Публікацію підготовлено за фінансової підтримки Європейського Союзу. Її зміст є виключною відповідальністю Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу